

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „С ГРИЖА ЗА ВСЕКИ УЧЕНИК“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Всеки ученик придобива знания, умения и компетентности с различна скорост и по различен начин в зависимост от индивидуалните си възможности и интереси. За осигуряване на оптималното му развитие е необходимо да се отчита динамиката в развитието на способностите за изучаване на отделните учебни предмети и на тази основа да се поставят допълнителни цели на обучение и развитие, свързани с коригиране на пропуски в знанията или с компенсиране на недостига от учебно време за усвояване на необходимите компетентности.

В началото на училищното обучение наред с общоизвестните социални и педагогически фактори, оказващи влияние върху успеха на малкия ученик, се добавят и други, типични за възрастта му – неорганизираност, липса на самоконтрол, липса на системност в учебната работа, неустойчивост на вниманието, бърза умора и пр. Натрупването на разнообразни причини за неуспех води до прерастване на епизодичното изоставане по един учебен предмет в устойчиво изоставане по няколко учебни предмета, а впоследствие и до общо и дълбоко изоставане, което от своя страна, е и първостепенна причина за отпадане от училище. Диференцираната грижа за учениците от началната училищна възраст следва да е насочена към компенсиране на проблеми, водещи до натрупване на пропуски в знанията по няколко учебни предмета и последващо изоставане.

Задължението на училището за организиране на допълнителното обучение по чл.124, ал. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование за учениците от I клас до III клас, които не са усвоили компетентностите, заложи в учебната програма за съответния клас, както и учениците от IV клас, които имат годишна оценка слаб (2) по учебен предмет, може да има негативно отражение върху обективното оценяване на ученическите постижения, ако надхвърля възможностите на училищния бюджет. Допълнително обучение се организира и за учениците от прогимназиалния етап съгласно чл. 17, ал. 1 от Наредбата за приобщаващото образование и за останалите ученици, които имат системни пропуски по даден учебен предмет. Финансовите измерения на проблема за организиране на допълнително обучение през учебната година извън рамките на училищния учебен план или по време на ваканциите очертава необходимостта от настоящата национална програма.

Другата значима трудност в началото на училищното обучение се свързва с недостатъчното владение на български език от децата, за които българският език не е майчин. Въпреки законовото изискване за задължителна предучилищна подготовка наличието в първи клас на ученици, които не се посещавали детска градина и по тази причина не са социализирани, е показателно за различия в познавателното им развитие, включително езиково. Различният старт на учениците в началото на училищното обучение рефлектира върху учебните им постижения и изисква компенсаторни мерки, свързани със създаване на условия за допълнително обучение в малки групи на децата, за които българският език не е майчин. Инвестицията в допълнително обучение по български език е важно средство за създаване на основа за по-нататъшно учене и може да допринесе за превенцията на отпадането от училище.

С цел повишаване нивото на постиженията по общообразователната подготовка на учениците от прогимназиалния етап на основната образователна степен е необходимо да се осигурят допълнителни възможности за обучение на учениците, които срещат трудности при постигане на очакваните резултати от обучението и се нуждаят от диференциран и/или индивидуален подход, съобразени със спецификата на учебния предмет.

Срок на програмата – учебната 2018/2019 година.

Общ бюджет на програмата – 2 000 000 лв.

Модул 1 „Осигуряване на допълнително обучение на учениците от началния етап на основното образование за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка” – 1 000 000 лв., в т.ч. и средства за мониторинг

Модул 2 „Осигуряване на допълнително обучение на учениците от прогимназиалния етап на основното образование за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка” – 1 000 000 лв., в т.ч. и средства за мониторинг.

2. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

2.1.Обща цел: Повишаване качеството на образователния процес чрез осигуряване на допълнително обучение за учениците, които срещат трудности при постигане на очакваните резултати от обучението и се нуждаят от диференциран и/или индивидуален подход.

2.2. Конкретни (специфични) цели:

- Осигуряване на допълнителни възможности за повишаване на постиженията на учениците от началния етап на основното образование, които имат системни пропуски при овладяване на учебното съдържание.

- Осигуряване на допълнителни възможности за овладяване на българския книжовен език от децата от начална училищна възраст, за които майчиният език не е български.

- Осигуряване на допълнителни възможности за повишаване на постиженията на учениците от прогимназиалния етап, които имат системни пропуски при овладяване на учебното съдържание по български език и литература и по математика.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Проведени обучения в малки групи с ученици от основната образователна степен, съобразени с техните образователни потребности и възможности.

- Повишен успех на учениците, включени в допълнителното обучение, в задължителните часове по съответните учебни предмети.

4. ОБХВАТ

Програмата обхваща два модула:

Модул 1 „Осигуряване на допълнително обучение на учениците от началния етап на основното образование за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка“.

Модул 2 „Осигуряване на допълнително обучение на учениците от прогимназиалния етап на основното образование за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка“.

5. БЕНЕФИЦИЕНТИ

Всички български общински и държавни училища, които са получили покана от съответното регионално управление на образованието (РУО) за участие в националната програма за учебната 2018 – 2019 година.

6. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

Модул 1 „Осигуряване на допълнително обучение на учениците от началния етап на основното образование за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка“

Описание на дейността

Финансира се проведено допълнително обучение на ученици от началния етап на основното образование, които:

- имат системни пропуски при овладяване на учебния материал и са получили две или повече слаби текущи оценки по учебния предмет за един учебен срок;

- имат слаба оценка в удостоверението за предходния клас по учебния предмет или са без необходимата готовност за постъпване в първи клас според удостоверението за

задължително предучилищно образование;

- не владеят или слабо владеят български език (по преценка на учителя) поради това, че той не е майчин език.

Изискване за сформирание на група за допълнително обучение:

- Допълнително обучение се организира при наличие на група от 3 до 8 ученици, които не постигат очакваните резултати от обучението и имат слаби текущи и/или годишни оценки (изразени с качествени показатели) по учебния предмет. При наличие на 9 ученици се сформират две групи. В случай, че по време на учебната година от групата е отпаднал ученик, на негово място може да бъде включен друг/и с две или повече слаби оценки по учебен предмет за съответния срок.

- Допълнително обучение се организира само за 1 ученик, когато той има една или повече слаби оценки, вписани в удостоверението за завършен клас.

- Допълнително обучение се организира за компенсирание на пропуски в знанията на учениците по учебните предмети български език и литература, математика, човекът и обществото, човекът и природата.

Принципи на финансиране

В зависимост от броя на сформираните групи се определя размерът на сумата, която се предоставя на училището за провеждане на обучението. Брутната сума, предназначена за възнагражденията на учителите, определени да провеждат допълнителното обучение на учениците, както и за осигурителните им вноски, които следва да са за сметка на работодателя, е в размер на 840 лв. Предвиденото възнаграждение на учителя е за 70 учебни часа, а когато са планирани по-малко часове – сумата се намалява съобразно конкретния брой часове. Училището получава допълнително 10 на сто от тази сума за административни разходи.

Възлагането на изпълнението на дейностите се извършва от директора на училището. Директорът осъществява контрол на провеждането на обучението в съответствие с графика, представен в проектното предложение.

Оценяване и класиране на проектите

Оценяването на проектните предложения се извършва от регионална комисия, определена със заповед на началника на РУО, а класирането им – от национална комисия в МОН, назначена със заповед на министъра на образованието и науката.

Критерии за допускане на проекта:

Оценяването на проектите се извършва по следните критерии:

- формуляр за кандидатстване;

- училищен екип/екип за изпълнение на проекта;
- описание на проекта;
- бюджет;
- списък на учениците;
- декларации на родител/настойник;
- график;
- програма за обучението;
- мотивационно писмо от преподавателя.

Процедури и срокове за кандидатстване, оценяване и класиране на проектите

В срок до 1 юли 2018 г. РУО изпращат покана до училищата, които могат да бъдат бенефициенти.

С решение на педагогическия съвет на училището и със заповед на директора на училището се определят учителите, на които се възлагат подготовката и изпълнението на допълнителното обучение по този модул.

Определеният учител изготвя учебна програма за подготовката на ученика или на учениците в групата, чрез която се конкретизират темите и очакваните резултати от обучението.

За всяка сформирана група училището подготвя проектно предложение, което се подписва от директора и се подпечатва с печата на училището.

Проектните предложения за всяка група се подготвят в съответствие с реквизитите на приложените формуляри, подреждат се в папка и в срок до 15 юли 2018 г. се изпращат за оценка в регионалния инспекторат по образованието, подписани с електронен подпис и по електронната поща.

Необходими документи

- попълнен формуляр за кандидатстване (по образец);
- списък на учениците, които ще бъдат включени в обучението;
- мотивационно писмо от преподавателя на всяка група;
- заверени копия от дневника на класа с информация за успеха на учениците от групата към 15.06.2018 г.;
- копие от декларация, подписана от родител/настойник, с която се декларира говоримият в семейството език и/или съгласие за включване на ученика в обучението (декларациите може да се представят допълнително в РУО, но не по-късно от 30 септември 2018 година);
- програма за обучение на групата по учебния предмет;
- график за организиране и провеждане на обучението.

След класиране на проектното предложение директорът на училището утвърждава тетрадка-дневник на групата, пронумерована, прошнурована и подпечатана с печата на училището. В нея се вписват: датите и дните от седмицата, броят взети часове за съответния ден, присъствието на учениците от групата, темата на съответното занимание и подписът на учителя. Дневникът служи за отчитане на преподавателската заетост и се представя при проверка от компетентните органи. Директорът осъществява контрол на провеждането на заниманията в съответствие с представения в проектното предложение график.

Документацията, която удостоверява провеждането на обучение по модула, се съхранява в училището за срок от три години.

В срок до 30 юли 2018 г. регионалната комисия представя в Министерство на образованието и науката (МОН) протоколите с оценки на всяко проектно предложение. Протоколите се изпращат в дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“, подписани с електронен подпис и по електронната поща във формат Excel. В срок до 25 август 2018 г. националната комисия изготвя предложение за класиране и публикува на електронната страница на МОН проектосписъците с класираните, некласираните и недопуснатите до класиране проектни предложения.

В срок до 5 септември 2018 г. (включително) училищата може да подават възражения относно публикуваното предложение за класиране, както и за отстраняване на технически пропуски.

До 30 септември 2018 г. комисията предлага на министъра на образованието и науката за одобряване списъка с класираните проекти. Средствата се предоставят на училището чрез финансиращия орган.

Модул 2 „Осигуряване на допълнително обучение на учениците от прогимназиалния етап на основното образование за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка“

Описание на дейността

Финансира се организиране на допълнително обучение на ученици по учебните предмети български език и литература и математика.

За включване в група за допълнително обучение по учебен предмет ученикът трябва да има:

а) слаб годишен успех по съответния учебен предмет - български език и литература или математика, (към 15.06.2018 г.) за предметите и класовете, по които няма външно оценяване;

б) резултати от националното външно оценяване по съответния учебен предмет -

български език и литература или математика, проведено в края на учебната 2017 – 2018 г., по-ниски от 50 на сто от средния успех на випуска в училището и едновременно с това по-ниски от 50 на сто от средния успех на випуска в страната.

Принципи на финансиране

Допълнителното обучение се организира в групи от 4 до 8 ученици, като при наличие на 9 ученици се сформират две групи. В зависимост от броя на сформираните групи се определя размерът на сумата, която ще се предостави на училището за провеждане на обучението. Брутна сума, предназначена за възнаграждения на учителите, които са определени да провеждат допълнителното обучение на учениците през следващата учебна година, както и за осигурителни вноски за сметка на работодателя върху тези възнаграждения, е в размер на 840 лв. Предвиденото възнаграждение е за 70 учебни часа, а когато са планирани по-малко – сумата се намалява в съответствие с планирания брой часове. Училището получава допълнително и 10 на сто от тази сума за административни разходи.

Възлагането на изпълнението на дейностите се извършва от директора на училището. Директорът осъществява контрол на провеждането на обучението в съответствие с графика, представен в проектното предложение.

Оценяване и класиране на проектите

Оценяването на проектните предложения се извършва от регионална комисия, определена със заповед на началника на РУО, а класирането им – от национална комисия в МОН, определена със заповед на министъра на образованието и науката.

Критерии за оценка

Оценяването на проектите се извършва по следните критерии:

- допустимост на проекта;
- формуляр за кандидатстване;
- училищен екип/екип за изпълнение на проекта;
- описание на проекта;
- бюджет;
- списък на учениците;
- декларации на родител/настойник или попечител;
- график;
- програма за обучението;
- мотивационно писмо от преподавателя.

Процедури и срокове за кандидатстване, оценяване и класиране на проектите

По решение на директора съгласувано с педагогическия съвет се определят учителите,

на които се възлага постигането на целите по този модул.

Определеният учител изготвя учебна програма за подготовката на учениците в групата, чрез която се конкретизират темите и очакваните резултати от обучението.

За всяка сформирана група по съответния учебен предмет училището подготвя отделно проектно предложение, което се подписва от директора и се подпечатва с печата на училището.

Проектните предложения се приготвят в съответствие с реквизитите на приложените формуляри, подреждат се в папка и в срок до 15 юли 2018 г. се изпращат за оценка в РУО, подписани с електронен подпис и по електронната поща.

Изисквани документи

- попълнен формуляр за кандидатстване (по образец);
- списък на учениците, които ще бъдат включени в обучението;
- мотивационно писмо от преподавателя на всяка група;
- заверени копия от дневника на класа с информация за успеха на учениците към 15.06.2018 г.;
- копие от декларация, подписана от родител/настойник или попечител, за съгласие за включване на ученика в обучението (декларациите се представят допълнително в РУО до 30 септември 2018 г.);
- програма за обучение на групата по учебния предмет;
- график за организиране и провеждане на обучението.

След класиране на проектното предложение директорът на училището утвърждава тетрадка-дневник на групата, пронумерована, прошнурована и подпечатана с печата на училището. В дневника се вписват: датите и дните от седмицата, броят взети часове за съответния ден, отсъствието на ученици от групата, темата на съответното занимание и подписът на учителя. Дневникът служи за отчитане на преподавателската заетост и се представя при проверка от компетентните органи. Директорът осъществява контрол на провеждането на заниманията в съответствие с представения в проектното предложение график.

Документацията, която удостоверява провеждането на обучение по модула, се съхранява в училището за срок от три години.

В срок до 30 юли 2018 г. регионалната комисия представя в МОН протоколите с оценки на всяко проектно предложение. Протоколите се изпращат в дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“, подписани с електронен подпис и по електронната поща във формат Excel .

В срок до 25 август 2018 г. националната комисия изготвя предложение за класиране

на проектните предложения и публикува на електронната страница на МОН проектосписъците с класираните, некласираните и недопуснатите до класиране.

В срок до 5 септември 2018 г. (включително) училищата може да подават възражения относно публикуваното предложение за класиране, както и за отстраняване на технически пропуски.

До 20 септември 2018 г. комисията предлага на министъра на образованието и науката за одобряване списъка с класираните проекти. Средствата се предоставят на училището чрез финансиращия орган.

Отчет на резултатите по модулите на програмата

В срок до 20 юни 2019 г. училищата представят в РУО отчет за изпълнението на дейностите по модулите на програмата.

Регионалната комисия разглежда и оценява отчетите на училищата и ги представя за съгласуване от началника на РУО. В срок до 30 юли 2019 г. регионалните управления на по образование представят в МОН, дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ информация за изпълнението на дейностите по модулите на програмата (по образец).

До 30 август 2019 г. националната комисия предоставя за публикуване на интернет страницата на МОН обобщена информация за изпълнението на дейностите по модулите на програмата.

Други специфики при изпълнението на програмата

При непълно усвояване на средства по единия модул и недостиг на средства по другия в рамките на програмата се допуска прехвърляне на средства между модулите, включително и промяна на индикативния бюджет на проектите.

При обективна необходимост от извършване на промени във финансираните проекти директорите на училищата изготвят мотивиран доклад до началника на РУО. Промените се одобряват от началника на РУО.

В двуседмичен срок след приемане на Решение на Министерския съвет (РМС) за националните програми за средното образование министърът на образованието и науката утвърждава правила за координацията и контрола на дейностите по национална програма „С грижа за всеки ученик“ за 2018 година.

7. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ

Модул 1 „Осигуряване на допълнително обучение на учениците от началния етап на основното образование за повишаване на нивото на постиженията им по

общообразователна подготовка“

Показатели за изпълнение

- брой училища, участвали с проекти – 750;
- брой ученици, включени в обучението – 3000;
- брой ученици, показали напредък, измерен чрез оценките от входното ниво и годишната оценка по учебния предмет от удостоверението за завършен клас.

Индикативни параметри

3000 ученици от началния етап на основното образование, включени в допълнително обучение за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка.

Модул 2 „Осигуряване на допълнително обучение на учениците от прогимназиалния етап на основното образование за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка“

Показатели за изпълнение

- брой училища, участвали с проекти – 750;
- брой сформирани групи;
- брой ученици, включени в обучението – 4000;
- брой ученици, показали напредък, измерен чрез националното външно оценяване в края на учебната година;
- брой ученици, показали напредък, измерен чрез годишен успех в края на учебната година.

Индикативни параметри

4000 ученици от прогимназиалния етап на основното образование, включени в групи за осигуряване на допълнително обучение за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка.

8. МОНИТОРИНГ

При реализацията на програмата се осъществява мониторинг от РУО, който включва:

- оценяване на проектните предложения на училищата;
- изготвяне на справки, анализи, отчети и доклади, свързани с изпълнението на програмата;
- изготвяне на становища и доклади при обективна необходимост от промени в списъка и одобрените проекти и в самите проекти след стартирането им;
- обобщаване на отчетите за изпълнението на дейностите по модулите на

програмата, предоставени от училищата;

- изготвяне на справка за окончателно приключване на дейностите по програмата.

9. ДЕМАРКАЦИЯ

Средствата по националната програма не могат да се използват за дейности, финансирани от фондовете на Европейския съюз и друго национално финансиране.